

Mijn naam is Rob Meenhuis en ik spreek in namens Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik over de RES 1.0 Achterhoek

Beste raadsleden,

Vooraf

Staat u mij toe voorzitter voordat ik start met de inspraak even iets te zeggen. Ik wil graag beginnen met de mededeling dat de gemeente Doetinchem ons geweigerd heeft om enkele minuten in te spreken op de beeldvormende raad van 10 juni jl. over de RES, omdat het onderwerp niet geagendeerd was, omdat zogenaamd de agenda al vol zat. Voor ons opnieuw een teken dat wij als belanghebbende en betrokken inwoners ons niet gehoord voelen bij het vaststellen van de Regionale Energie Strategie. Wij voelen ons wederom geschoffeerd, temeer dat wij ook nagenoeg geen reacties mochten ontvangen op enkele zeer correcte inhoudelijke brieven/mails die wij inzake de energietransitie gezonden hebben.

Inspraak

We hebben reeds eerder met u over de RES en de bijbehorende procesgang gecommuniceerd. Zo ontving u op 24 maart een brief ondertekend door 15 bewonersgroepen uit de Achterhoek inzake de RES. Graag vragen wij u dit inhoudelijke stuk nogmaals goed te bestuderen en serieus mee te nemen in de besluitvorming. Ook hebben wij diverse keren met de organisatie van de RES-regio zelf gecommuniceerd en bezwaar gemaakt tegen de gehanteerde procesgang.

In de voorliggende versie van het RES-bod 1.0 wordt uitsluitend de bijdrage voor opwek met wind per gemeente verduidelijkt. De overige inbreng per gemeente blijft ongewis. Bovendien is er grote bezorgdheid over de gezondheidsrisico's bij hoge windturbines die steeds groter en concreter worden, getuige ook de meeste recente uitspraak van de Raad van State daarover. Onze zorgen zijn echt zéér groot. Via onze advocaat Peter de Lange bent u hierover geïnformeerd.

In augustus 2020 heeft de RES regio Achterhoek een document gepresenteerd genaamd "Cijfermatige analyse Concept RES-Achterhoek". Daarin staat aangegeven wat de verdeling is voor de landelijke opgave van 35TW volgens het 'fair-share' principe: binnen de Achterhoek moet dan het volgende worden opgewekt:

- op basis van Energieverbruik: 0,50 TW
- op basis van Inwoners: 0,60 TW
- op basis van Oppervlakte: 1,03 TW
- rekenkundig gemiddelde van bovenstaande drie: 0,71 TW

Een logische vraag is dus: waarom wordt er een bod van 1,35TW gedaan? Dat is bijna twee keer zo veel dan nodig is? Ook andere regio's in Gelderland bieden in de RES niet meer dan nodig is. Een lager bod volstaat ook en laat ons alle ruimte en flexibiliteit om meer te doen als dat kan. Waarom hangen we ons in de Achterhoek onnodig de "kop in de strop"? Het is politiek onverstandig om een bod te doen dat we misschien niet kunnen nakomen, terwijl we juist kunnen scoren als regio wanneer we eventueel straks meer doen dan we geboden hebben.

Het RES-bod zoals dat nu gepresenteerd wordt hebben we bestudeerd en cijfermatig doorgerekend. Dit leidt tot onderstaande feiten en conclusies. De **doorrekening ontvangt u separaat (zie bijlage)**.

- 1) De Achterhoek biedt veel meer dan nodig is op basis van 'fair share' voor de RES (91% méér dan nodig; zelfs 171% meer dan nodig als wordt gekeken naar het Energieverbruik)
- 2) Het RES-bod per gemeente is onduidelijk -> waarom? Wat wél bekend is het aandeel wind per gemeente; het aandeel zon op dak en zon op land is niet duidelijk. Er lijkt wel voor een

groot deel focus te worden gelegd op wind. Terwijl er bijvoorbeeld juist van de boeren een sterke vraag is voor meer mogelijkheden voor zon op dak. Waarom wordt daar niet naar geluisterd, ligt hier een ander belang achter?

- 3) Wist u dat als de projecten uit de “Harde Pijplijn” volledig worden gerealiseerd er in de Achterhoek al 0,645 TWh opgewekt -> focus daarom op realisatie van de harde pijplijn.
- 4) Het aandeel windturbines (met 44%) is veel hoger dan in andere regio's. Ter vergelijking Nijmegen/Arnhem biedt 11%.
- 5) Wist u dat van “Grootschalig zon op dak” op dit moment al **61%** van de doelstelling is gerealiseerd of in de pijplijn zit? -> veel meer mogelijkheden lijken er te zijn bij de bedrijven.
- 6) Wist u dat van “Grootschalig zon op land” op dit moment al **64%** van de doelstelling is gerealiseerd of in de pijplijn zit? -> ook hier lijken veel meer mogelijkheden te zijn.
- 7) **Wist u dat de bieding voor zon op dak (0,35 TW) en zon op land (0,405 TW) samen: 0,755 TWh al volstaat voor de 'fair share' van gemiddeld 0,71 TWh** voor de RES? Verdere uitbreiding van windturbines is daarom niet nodig. Zelfs bestaande turbines zouden kunnen worden stopgezet met het oog op de gezondheidsrisico's en de recente uitspraak van de Raad van State.
- 8) De specifieke focus op windturbines is bovendien een riskante strategie gelet op de recente uitspraak van de raad van state en andere internationale en juridische ontwikkelingen.

In de RES 1.0 staat een bieding van 0,060 TW voor opwek met windturbines vanuit de gemeente Doetinchem. Kan de wethouder duidelijk zijn over de wijze waarop op dit moment met Bronckhorst wordt samengewerkt voor realisatie van windturbines langs de Oude IJssel en/of het gebied Eldrik? Welke gebieden heeft de gemeente nog meer onderzocht? Is het tracé langs de A18 geen betere optie? Heeft u als gemeente wel alle inwoners van de Huet juist en tijdig geïnformeerd? Volgens onze informatie is slechts een gedeelte van de inwoners in de Huet geïnformeerd die binnen een straal van 1 km van een beoogde windturbine woont, terwijl aan de zijde van Bronckhorst een straal van 2,3 km is gehanteerd.

Wat gaat gemeente Doetinchem overigens in totaliteit bijdragen aan het RES-bod 1.0 van de RES-regio Achterhoek? Weet u het? Hoeveel zon op land en zon op dak? En welke gemeente levert welke bijdrage? Kunnen we de bijdrage wind vervangen door zon op land en/of zon op dak? Graag ontvangen wij duidelijkheid hierover.

Uit het rapport van de RES-regio wordt ook duidelijk dat het schimmenspel over onderzoeken naar plaatsing van windturbines in de Achterhoek nóg groter is dan tot op heden bekend was. Ook dit komt weer als een duveltje uit een doosje. Wist u dat er vanuit de RES onderzoek is gedaan naar clusteropstelling van in totaal 112 grote windturbines van 5,5 MW, 42 kleinere windturbines bij bedrijventerreinen en 101 windturbines van 3,5 MW. Overigens is wel heel bijzonder dat het gebied West-Doetinchem en Eldrik de slechtste score heeft op het gebied van milieucriteria er dat bij Eldrik er zelf géén aantal windturbines vermeld wordt. Het toont aan dat er binnen de Achterhoek blijkbaar 'plenty' mogelijkheden zijn. Bent u op de hoogte van al deze onderzoeken, wie heeft opdracht gegeven en kunt u of de wethouder ons inzage verstrekken in al deze onderzoeken? Weet u wat dit kan betekenen voor de Achterhoek na 2030 als er 255 windturbines potentieel mogelijk zijn?

We hebben al eerder geschreven over het grote risico dat de Achterhoek loopt ook na 2030. Dat we aan het klimaat wat moeten doen, daar is iedereen van overtuigd, maar niet met technieken en methoden die schadelijk zijn voor de gezondheid en niet op een wijze zoals daar nu invulling aan wordt gegeven.

Ook wij hebben we ons verdiept in de plannen rondom Energieneutraliteit in de gemeente Doetinchem. Daarin vallen een aantal belangrijke dingen op:

- 1) Is er überhaupt een echt plan hoe energieneutraal te worden? Naar onze overtuiging is er geen plan beschikbaar. U als Raad kunt het College opdragen met een concreet plan te komen, zodat ook inwoners weten waar ze aan toe zijn en de impact duidelijk wordt.
- 2) Ook heeft de gemeente Doetinchem geen lokale kaders opgesteld waaraan windparken, zonneparken of andere initiatieven moeten voldoen. Ook de procesgang het accorderen van initiatieven is volstrekt onduidelijk. Bijzonder is wel dat in 2018 door medewerkers van o.a. uw eigen gemeente Doetinchem en ook AGEM het “Koersdocument Achterhoek” is opgesteld, waarin belangrijke kaders voor de Achterhoek zijn opgenomen, waaronder een 2 km-zone rondom beschermd stads- en dorpsgezicht zoals dat bij Laag-Keppel van toepassing is. Echter deze kaders zijn niet besproken en opgesteld binnen de gemeente Doetinchem zelf. Wordt hier ook zomaar overheen gewalst?
- 3) Momenteel loopt er voor het Windpark Doetinchem samen met een Klankbordgroep een proces. Wij vragen u met klem dit proces op dit moment stop te zetten, tot het moment dat vanuit de overheid duidelijk is wat de nieuwe normen zijn voor plaatsing van windturbines.

Ook zien wij een **bijzondere rol voor wethouder Langeveld** in het geheel. Speelt hij geen uiterst dubieuze rol? Met zijn rol als wethouder in Doetinchem, bestuurlijk trekker van de RES-regio Achterhoek én commissaris bij energiemaatschappij AGEM. Zoals u weet is uw eigen gemeente lid van de energiemaatschappij AGEM en is deze energiemaatschappij die mede-initiatiefnemer is bij Windpark Doetinchem en ook andere initiatieven. Is hier geen sprake van belangenverstrengeling?

Nabranders:

Wij hopen dat u zich niet laat manipuleren door GroenLinks met een onrealistische scoringsambitie voor windturbines die hoogstwaarschijnlijk over hun graf heen aan het regeren zijn? Immers de RES in de regio Gelderland wordt geregisseerd door GroenLinks onder leiding van Jan van der Meer (GroenLinks, gedeputeerde van provincie Gelderland), waarbij 3 van de 6 regio's ook bestuurlijke trekkers hebben vanuit deze partij, waaronder de bestuurlijk trekker van de Achterhoek de heer Langeveld.

Ook toen het veel te hoge concept RES-bod van 1,35 TW vorig jaar werd uitgebracht stond u als Raad buitenspel. Want het liefst wil het College uw bemoeienis niet. Maar het is juist uw rol om duidelijke kaders te stellen, het volk te vertegenwoordigen en toezicht te houden op het college. Ook andere gemeenten hebben lokale kaders, laat u zich daarom niet om de tuin leiden.

Voor ons is het duidelijk: er is binnen de RES-regio Achterhoek sprake van achterbaks handelen. In een gesprek met ons in september 2020, heeft de programma coördinator van de RES-regio Achterhoek (de heer Duenk) uit eigen beweging o.a. aangegeven dat al lang en breed bekend is dat er windturbines bij Doetinchem/Keppel zullen komen. Ook andere plekken in de Achterhoek heeft hij aangegeven. Dat is iets anders dan dat de heer Langeveld zojuist beweert.

Ons advies luidt daarom: verlaag het RES-bod naar maximaal 0,75 TW + biedt vanuit de Achterhoek minimaal op wind + richt je op betere alternatieven die geen gezondheidsschade opleveren + zorg voor een adequaat plan met duidelijke lokale kaders. Wij gaan daar graag over met u, over de meer dan 60 initiatieven, in gesprek. Met deze bieding heeft de Provincie ook geen argument om te besluiten voor een Provinciaal inpassingsplan!

Ook ontvangen wij graag schriftelijk antwoord op de hierboven gestelde vragen van u en de wethouder. Deze zien we graag op korte termijn tegemoet.

U als raad kunt namens uw inwoners uw stem laten horen. **LUISTER ALSTUBLIEFT NAAR DE OVERGROTE MEERDERHEID VAN INWONERS UIT DE ACHTERHOEK!**

Hartelijk dank voor uw aandacht.